

Luxemburgi Zsigmond uralkodása (1387–1437)

A SÁRKÁNYOK LOVAGJAI

Javasolt feldolgozási idő: 15 perc

A Zsigmond által összehívott konstanzi zsinaton máglyahalálra ítélték Husz János cseh tanárt, mert az egyház reformjait hirdette. Husz tanái megosztották a katolikus egyház vezetőit és a Német-római Császárság fejedelmeit is. Sokan sokféleképpen látták Husz tanítását, voltak, akik mélyen elítélték, voltak, akik logikusan érveltek védelmében vagy ellene, és voltak, akik a katolikus hittan védelmében szólaltak fel. A te feladatod, hogy az egyes, a vitában felszólaló személyek érveit röviden megfogalmazd, majd állapítsd meg, hogy észérvek (ÉSZ), hitbeli érvek (H) vagy egyéni, érzelmi (ÉRZ) megnyilvánulások hangoztak-e el! Használd a betűjeleket!

Husz János halála a zsinaton

Konstanzban 1414 óta ülésezik a legfelsőbb zsinat, hogy döntést hozzanak Husz János prágai egyetemi tanár ügyében. Az „Eretnek-e vagy nem eretnek a Huszinecből való Husz János tanításaiban?” kérdésre 88 személyből 51 igen szavazatot adtak le. A másik kérdésre („Milyen büntetést érdemel Husz az oltáriszentség titkának megsértése miatt?”) 30 szavazatot adtak le „semmilyen büntetést” értelemben, 45-öt arra, hogy tagadja meg tanait. Zsigmond császár felszólította a csehet, hogy tagadja meg tanítását. Husz kijelentette, hogy „csak azért ítélik el, mert megállapította, hogy a római pápa rangja szerint teljesen egyforma a többi püspökkel”. Rettentő lárma keletkezett erre, átkokat szórtak Huszra, és szavazást követeltek. A szavazás a következő sorrendben zajlott le: előbb a választófejedelmek, utána a hercegek, érsekek és püspökök.

Lajos választófejedelem: Noha én személy szerint ellensége vagyok az egyházi ügyekben minden újítónak, de Huszt úgy kell büntetni, hogy ne bántsuk szabadságát, becsületét és életét, mert önként jelent meg a zsinat előtt a császár menlevelével, és mert minden kérdésre egyenesen felelt, kifejezve abbéli készségét, hogy megtagadja tanítását, ha bebizonyítják neki, hogy a Biblia alapján tanítása téves volt. Ezért én szavazatomat Husz szabadon bocsátására és hazatérésére adom „Igen” felelettel!

Einbecken (a szász választó képviselője): Itt, Konstanzban, olyan színjáték tárul a világ elé, amely miatt magunkfajta embernek szégyenkeznie kell. Láttuk, hogy fenyegették a papok és világiak halálos fegyverekkel ezt az embert, aki fegyvertelenül indult ide, azután anélkül, hogy az ügyet egyáltalán kivizsgálták volna, jogtalanul fogságba vetették, imáját pedig, amit azért mondott, hogy megvilágosodást nyerjen az égtől, kinevették; soha nem hittem volna ezt, ha nem láttam volna saját szememmel, szégyen ez! Mindenkinék emlékezetébe idézem, hogy az általunk elkövetett jogtiprás és a külföldi ember személyi érinthetlenségének megsértése egész papságunknak súlyos megtorlást hozhat. A szabadsága, becsülete, élete mellett szavazok. Igen!

Köngel (a mainzi választó követe): Az én hercegem és uram azt, aki Rómától elpártolt, úgy tekinti, mint eltévedt juhot, akit kedves bánásmóddal kell visszatéríteni a nyájhoz. Ha nem fogad szót, át kell adni a házörző ebeknek. Husz tévelygő juh: a legfőbb pásztor most a büntetéshez nyúl, hogy megvédje nyája többi részét. Én nem érzek szánalmat iránta: megfojtani! Nem!

A kölni választó: Aki nem hallgat a fenyegetésre, a seprűnek kell, hogy engedelmeskedjék. Nem!

Chlum gróf (a cseh király képviselője): Az egész római katolikus papság nem egyéb, mint korhelyek, züllöttek és ostobák tömege, akiknek hasuk az istenük. Sokáig panaszkodtunk mi emiatt a legfőbb pásztor előtt, de a dolgok ahelyett, hogy javultak volna, rosszabbodtak, a követelések pedig, hogy fizessünk Rómának, gyarapodtak. A nápolyi királlyal folytatott háború alatt a helytartó egész sereg beszedőt küldött Csehországba is, hogy mindenki, aki pénzzel segíteni tudja, bocsánatot nyer nemcsak jelen, hanem jövőendő bűneire is. A nép a búcsúcédulákat a tűzre vetette, a beszédőket elkergették. Az egyik tiszteletre méltó papot Rómába rendelték, de többé nem tért vissza. Ez ellen az embertelen kegyetlenség ellen lépett fel Husz. Királyom és minden cseh nevében megesküszöm, hogy ha Huszt megölik, rettentő bosszút állnak a papokon és templomokon. A cseh lúd (husz csehül = lúd) a pápisták vérében mossa meg szárnyait!

Namegi érsek: Ámbátor óvatosabban kellene leszedni a tetőt a bűnnek ezen házáról [Rómáról], ezzel azonban Husz még nem követett el halálos bűnt; halálos bűnt azok vettek a lelkükre, akik fokozatosan beragasztották és befalazták a világosság ablakait. Husz éljen! Igen!

Kalocsa érseke: Azt, aki a földön keresi az angyalt, küldjétek az égbe. Még ma haljon meg! Nem!

London érseke: Ha ennek a csehnek 10 élete volna, hetet elvonnék tőle az áldozás titkairól mondott beszédéért. De a többi hármát sem hagynám meg

neki: rábízta a népre a jogot, hogy maga ítéljen a hit dolgaiban, holott a nép számára üdvösebb, ha semmit sem tud, csak hisz. Pusztuljon! Nem!

Brixen püspöke: Lúdnak nem tesz rosszat, ha megkopasztják és megsütik. Hadd süljön! Nem!

A baseli püspök: Szemet szemért, fogat fogért! A lúd hadd süljön!

A churi püspök: Husz szabadságára adom szavazatom. Micsoda hasznok lesz belőle, ha a lúd megsül, de szárnyának tollait a vihar széthordja mindenfelé? A kő, amit most fel akarunk dobni, a mi fejünkre eshetik. Igen!

Az eichstädti püspök: Kérdem: milyen hasznok hozott az egyháznak minden eddigi véres ítélet eretnekek ellen? Semmilyen sem! Ezért én is Husz teljes sérthetlenségére szavazok. Igen!

A liègei püspök: Aki a pápa koronájához, a pap hasához nyúl, az vakmerő, aki pedig az egyszerű nép közt a Bibliát terjeszti, az gyöngyöt szór a sertések elé, és ezzel vétkezik a Szentlélek ellen. Hadd égjen! Nem!

A passauai püspök: Aki kioltja a fényt, az a sötétséget kívánja. Én Huszt fénynek tartom, amely egyházunk hosszú téli éjszakáját beragyogja, és úgy vélem, nem kell ezt a fényt kioltani, mert már nagyon sokáig aludtunk. Igen!

A konstanzi püspök: Ha holnap meg nem égetjük Huszt, holnapután a nép éget meg mindnyájunkat! Haljon meg! Nem!

Clément Rohan (a strasbourgi püspök követe): Husz halálos ítéletének véres nyomait a Rajna se mossa le lelkünkről. Mit örökölnék tőlünk utódaink, ha mi ilyen nyíltan bemocskoljuk becsületünket? Távozzék a vádlott békességgel. Igen!

	Érvek Husz és tanai ellen	Érvek Husz tanai, felmentése mellett
Lajos választófejedelem:		
Einbecken (a szász választó képviselője):		
Köngel (a mainzi választófejedelemség követe):		
A kölni választófejedelem:		
Chlum gróf (a cseh király képviselője):		
Namegi érsek:		
Kalocsa érseke:		
London érseke:		
Brixen püspöke:		
A baseli püspök:		
A churi püspök:		

Az eichstädti püspök:		
A liègei püspök:		
A passauai püspök:		
A konstanzi püspök:		
Clément Rohan (a strasbourgi püspök követe):		